ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6153)

1 ਅਕਤੂਬਰ, 2021

[ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਮੁਕੱਦਮਾ - ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਜੋ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋੜ ਦਾ ਟੈਸਟ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜੋ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ - ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ (ਡੀਐਨਏ) ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ - ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ - ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ (ਡੀਐਨਏ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ), ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋੜ ਦੀ ਪਰਖ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 – 112, 114 – ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ।

ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 – ਧਾਰਾ 112 - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਵੱਲ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮੀ 'ਤੇ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੁਆਰਾ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - ਨਿੱਜਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ - ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ - ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਜਾਂਚ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

ਆਯੋਜਿਤ 1.1 ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਵੱਲ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਾਮਦਾਰ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੁਆਰਾ. ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਝ ਉਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬੋਝ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸੱਚ ਦੀ ਭਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਬਦਨਾਮੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪਰਿਪੱਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰੀ ਸਲੀਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11.1, 11.2 ਅਤੇ 12] [1120- ਐੱਫ-ਜੀ; 1121-ਡੀ-ਈ; 1122-ਏ-ਸੀ]

ਕਾਮਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਪੋਸ਼ੀ ਰਾਮ 2001 (5) ਐਸਸੀਸੀ 311: [2001] 3 ਐਸਸੀਆਰ 729 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।

1.2 ਡੀਐਨਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ (ਜੁੜਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੀਐਨਏ ਲਈ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੇਐਸ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ ਉਹ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਦੇ ਅੰਦਰ

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੂਤ ਜੋੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ (ਡੀਐਨਏ) ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ, ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਾਹੀਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ 3 ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ (ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ) ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪਾਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ (ਡੀਐਨਏ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ), ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋੜ ਦੀ ਪਰਖ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 13, 14] [1122-ਸੀ-ਐੱਚ; 1123-ਏ-ਬੀ]

ਕੇ.ਐਸ. ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 2019 (1) ਐਸਸੀਸੀ 1: [2018] 8 ਐਸਸੀਆਰ 1 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਭਵਾਨੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੇਨਾ ਬਨਾਮ ਕਨਵੀਨਰ ਸਕੱਤਰ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ. (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 633 : [2010] 9 ਐਸਸੀਆਰ 457 - ਭਰੋਸੇ.

1.3 ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ 'ਹੋਰ ਸਬੂਤ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੈ ਪਰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਤੋਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਹੋਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ

ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਧਿਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਕੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ, ਬੇਸ਼ਕ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 15-17] [1123-ਬੀ, ਡੀ-ਐਚ; 1124-ਏ]

ਸ਼ਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਧਰਮਪਾਲ 2003 (4) ਐਸਸੀਸੀ 493: [2003] 3 ਐਸਸੀਆਰ 106; *ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਟੀਕੂ ਦੱਤਾ* 2005 (4) ਐਸਸੀਸੀ 449: [2005] 3 ਐਸਸੀਆਰ 923 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ।

ਦੀਪਨਵਿਤਾ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਰੋਨੇਬਰੋਟੋ ਰਾਏ (2015) 1 ਐਸਸੀਸੀ 365: [2014] 11 ਐਸਸੀਆਰ 553 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2005] 3 ਐਸਸੀਆਰ 923	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 8
[2010] 9 ਐਸਸੀਆਰ 457	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 9
[2014] 11 ਐਸਸੀਆਰ 553	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 10
[2001] 3 ਐਸਸੀਆਰ 729	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 11.1
[2018] 8 ਐਸਸੀਆਰ 1	ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ	ਪੈਰਾ 13
[2003] 3 ਐਸਸੀਆਰ 106	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 15

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6153.

2017 ਦੇ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਨੰਬਰ 8695 ਵਿੱਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 08.03.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਓਝਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਿਤਿਕਾ ਸਿੰਘ, ਜੀਤੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਨਾ ਕੇ ਰਾਜਵੰਸ਼ੀ, ਜੀਤੇਸ਼ ਮਲਿਕ, ਜੀਵੇਸ਼ ਮਲਿਕ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਨੀਤਾ ਓਝਾ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ। ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ (ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ) ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 53/2013 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਮਰਹੂਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ (ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ) ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਹੂਮ ਮਾਂ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ 16.4.1982 (25.4.1982 ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ) ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ।

4. ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ), ਕਾਲਕਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 19.4.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦਾ ਡੀਆਕਸੀਰਾਈਬੋਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡ ਟੈਸਟ (ਸੰਖੇਪ "ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ" ਲਈ) ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸਬੂਤ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਕਾਲਕਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਲਫਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 496, ਪਹਾੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਕਾਲਕਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੰਬਰ 496, ਪਹਾੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਕਾਲਕਾ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਸਬੰਧੀ ਤਿੰਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਾਲ,

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ।

5. ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ) ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 53/2013 ਮਰਹੂਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਰਹੂਮ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਜਨਮ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਹਿਭਾਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਬੋਝ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਡੀਐਨਏ ਨਮੂਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 28.11.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਖੀ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 28.11.2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੋਧਾਰੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਟੈਸਟ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜੋ ਮਰਹੂਮ ਤ੍ਰਿਲੋਕ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਦੇਵੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸੋਧ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪੀੜਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

7. ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 53/2013 ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 19.4.2017 ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਹਿਭਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ, ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹੋਰ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਲਈ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.

8. ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਟੀਕੂ ਦੱਤਾ 1 ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਯੋਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਧੀ ਅਤੇ ਕਲਾਸ 1 ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਪਿੱਛੇ 5 ਭਰਾ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੇਟੀ ਦਾ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਭਰਾ ਦੀ ਇਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਸਟਿਸ ਅਰਿਜੀਤ ਪਸਾਇਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ: -

> 10. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਮੈਕਸਿਮ ਪੈਟਰ ਇਸਟ ਕੁਮ ਨਿਊਪਟੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ (ਉਹ ਪਿਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ. ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਔਰਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਬੋਝ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ. ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਵਿਆਹ (ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ) ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੁਰਾਈ ਅਤੇ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9. ਭਵਾਨੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੇਨਾ ਬਨਾਮ ਕਨਵੀਨਰ ਸਕੱਤਰ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਮਹਿਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ 2 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਸਟਿਸ ਆਰਐਮ ਲੋਢਾ ਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ;

> "23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਕਰਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੌਤਮ ਕੁੰਡੂ [(1993) 3 ਐਸਸੀਸੀ 418 : 1993 ਐਸਸੀਸੀ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 928] ਅਤੇ ਸ਼ਾਰਦਾ [(2003) 4 ਐਸਸੀਸੀ 493]। ਗੌਤਮ ਕੁੰਡੂ [(1993) 3 ਐਸਸੀਸੀ 418 : 1993 ਐਸਸੀਸੀ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 928] ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਖ਼ੂਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ

---

1 2005 (4) ਐਸਸੀਸੀ 449

2 (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 633

ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ਼ਾਰਦਾ [(2003) 4 ਐਸਸੀਸੀ 493] ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਮਾਮਲਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ "ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋੜ" ਦੀ ਕਸੌਟੀ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

10. ਭਵਾਨੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੇਨਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੀਪਨਵਿਤਾ ਰਾਏ ਬਨਾਮ ਰੋਨੋਬਰੋਟੋ ਰਾਏ 3 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬੇਵਫਾਈ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਬਣਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਨੇ ਬੇਵਫਾਈ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਲਈ, ਪਤੀ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਚ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਿ◌ੰਗ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਸਟਿਸ ਜੇਐਸ ਖੇਹਰ ਨੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਲਈ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਪਤਨੀ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

11.1 ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੂਨ ਦੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਟੈਸਟ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਵੱਲ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰਾਮਦਾਰ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਮਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਪੋਸ਼ੀ ਰਾਮ 4 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਹ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ:

---

3 (2015) 1 ਐਸਸੀਸੀ 365

4 2001 (5) ਐਸਸੀਸੀ 311

"10. ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਡੀਆਕਸੀਰਾਈਬੋਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡ (ਡੀਐਨਏ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਈਬੋਨਿਊਕਲੀਕ ਐਸਿਡ (ਆਰਐਨਏ) ਟੈਸਟਾਂ ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਲ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 112 ਦੀ ਨਿਰਣਾਇਕਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਗਰਭਧਾਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪਤੀ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਪਰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਬੱਚਾ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਨਿਰਣਾਇਕਤਾ ਅਟੱਲ ਰਹੇਗੀ. ਇਹ ਪਤੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਗਰਭਧਾਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਰਣਾਇਕਤਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

11.2. ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੁਆਰਾ. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਦਾ ਸਮੱਗਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"11 ..... ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦਾ ਟੈਸਟ ਬਹੁਤ ਹਲਕਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਅਸਲੀ ਪਿਤਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਅਸਰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਬਦਨਾਮੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਵੱਡਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮਾਸੂਮ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਪੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ. ਇਸਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਤੀ ਦਾ ਬੋਝ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਿਆਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਡਿਗਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬੱਚੇ ਦੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

12. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਝ ਉਸ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਬੋਝ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਬੋਝ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸੱਚ ਦੀ ਭਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਇੱਕ ਬਾਲਗ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਬਦਨਾਮੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪਰਿਪੱਕ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੁੱਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰੀ ਸਲੀਬ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

13. ਡੀਐਨਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ (ਜੁੜਵਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਲਈ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਿਹਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੀਐਨਏ ਲਈ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੇਐਸ ਪੁੱਟਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਰਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ 5, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਧਿਕਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਜਾਇਜ਼ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅਨੁਪਾਤਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਕੀ ਉਹ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜਤਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੂਤ ਜੋੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ (ਡੀਐਨਏ) ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ।

14. ਅਜੇ ਤੱਕ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ, ਉਸਦੇ ਸਕੂਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਾਹੀਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਜੋ 3 ਭੈਣਾਂ-ਭਰਾਵਾਂ (ਬਚਾਓਕਰਤਾਵਾਂ) ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਪਾਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ,

---

5 2019 (1) ਐਸਸੀਸੀ 1

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ (ਡੀਐਨਏ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ), ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੋੜ ਦੀ ਪਰਖ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

15. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ 'ਹੋਰ ਸਬੂਤ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਰਦਾ ਬਨਾਮ ਧਰਮਪਾਲ 6 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਐਸਬੀ ਸਿਨਹਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੈਰਾ 79 ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੈ ਪਰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ ਉਸ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਲਟ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਤੋਲਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਹੋਵੇ।

16. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਧਿਰ 'ਤੇ ਬੋਝ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਕੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

17. ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਫਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ, ਬੇਸ਼ਕ ਦੂਜੇ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡੀਐਨਏ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਵਿਦਵਾਨ ਪਰਖ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼

---

6 2003 (4) ਐਸਸੀਸੀ 493

28.11.2017 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

